

IVAIROS ŽINIOS

RUSAMS UŽTEKTŲ 35 DIVIZIJŲ

Amerikos karo žinovai, žinant naujų Amerikos sugalvotų ir gaminamų ginklų pajėgumą, spėja, Vakarų Europai rusus sulaikyti reikėtų ne, kaip buvo manoma, mažiausia 150 divizijų, bet tik 35-ų. Atrėmimo planas toks: pirmiausia stotų tankų naikinimo divizijos, apginkluotos su bazuka tipo šaujamomis patrankėlėmis, kurių šoviniai perkerta storiausias plieno plutas. Jos turėtų dar ir kitą šovinių rušį, vadinamą "dynėmis", nes jos subliūška į tankų šarvus ir taip sukrato jų vidų, kad ten viskas tampa košė. Už tankų naikinimo divizijų eitų lengvųjų ir greitai šaunančių tankų linijos, o už jų būtų divizijos su atominiais ir kitokiais ginklais. Tą atrėmimo pajėgą remtų iš oro milžinai lėktuvai galinti atskristi tiesiai iš Amerikos su visokiomis bombomis.

ŠVEICARAI NELAUKIA

Šveicarijos valdžia, matyti, netiki į taikos artumą, nes įsakė savo gyventojams iki rugsėjo pasirūpinti maisto atsargos. Kiekviena šeima privalo pasidėti po 7 svarus cukraus, po 4 svarus riebalų ir po 12 svarų miltų, ryžių, ar kruopų.

NAUJI ŠNIPŲ AREŠTAI

Amerikos FBI areštavo New Yorke Dovydą Grenglas, kuris 1945 metais buvo seržantas Amerikos kariuomenėje ir dirbo atominės bombos fabrike Los Alamos mieste. Jis kaltinamas davęs tos bombos keletą jo patirtų paslapčių Philadelphiaj areštuotam Harry Gold, kuris, savo keliu, tarpininkavo Anglijoj kalėjimui pasodintam mokslininkui Fuchs, davusiam Sovietams atominę paslapčių. Kalifornijoje, be to, areštuota Sidney Weinbaum, profesorius, kuris dirbo slaptų ginklų fabrike ir melavo, buk nesąs komunistų partijos narys. Grenglas padėtas po \$100,000 kaucijos.

MASKVOS SUTARTIS SU SUOMIJA

Maskva paskelbė pasirašymą naujos prekybinės sutarties su Suomija. Sako, 1951-1955 metais Maskva pirks ir parduos Suomijai gaminių už 320 milijonus dolerių. Kitą metų rusai iš Suomijos paims 40-tą nušimtį jos gaminamų mašinų, laivų ir fabriko gaminių.

KOMUNISTUI ATIMTA PILIETYBĖ

San Francisco teismas atėmė pilietybę Harry Bridges laivų prikrovėjų unijos viršininkui. Imdamas Amerikos pilietines popieras Bridges kreivai prisiekė nesąs komunistas, kuomet buvo raudonas kaip ridikas.

SOVIETŲ PARLIAMENTO POSEDŽIAI

Maskvoje prasidėjo posėdžiai Sovietų parlamento, kur nėra jokios opozicijos, nors delegatų virš dviejų tukstančių, tarp jų keletas taip vadinamų lietuvių. Ka-

Nr. 25-tas

WORCESTER, MASS. RŽELIO (JUNE) 24-tą D., 1950 M.

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXIX

KOKIA BUS NAUJA VOKIETIJA?

Išlėto, bet Vakarų Europa, ypatingai Prancuzija, pradeda suprasti, kad be stiprios ir vakarietiškai palinkusios Vokietijos Vakarų Europa nepasidarys ganėtinai stipri atremti Maskvos imperializmo užmačias. Tokiu būdu, visi rimti europiečiai stebi iš karo griuvusių kylančią Vokietiją, ir savęs klausia: "Kokia ji bus?"

Jei būtų galima nušluoti visą praeitį ir išnaujo visą tautą kurti, tai būtų gražių vilčių pastatyti tokia Vokietija, kuri nesiektų eiti kaizerio ar Hitlerio keliu. Bet Vokietijos miestai statosi iš griuvusių, vartodami medžiagą, kuri po ranka, taip ir naujoji Vokietija kuriasi iš elementų, kuriuos istorija paliko. Čia rasime ir Bismarko "kraujo ir plieno" vieningumo politikos pritarėjų, ir Weimaro demokratų (tiesą gana silpnų), ir pakvaišelio Hitlerio nacionalistų

Vokietija - dabar pusiau perskelta. Maskva bando savo dalį su 17 milijonų gyventojų padaryti kyliu, kuris

suskaldytų Vakarų Vokietiją ir padarytų lengvu kniu komunizmo imperializmui. Vakarų Vokietija kurė taip vadinamą Borrepubliką, kuri pradeda laisviau ir laisviau Alijančių prižiūroje augti.

Daug, daug stebėtojų žiūri į augantį ir klausia: "Čia naujoji Vokietija? Ką jos pagrindinę mintį reiškia?"

Deja, tikro atsako nėra patys vokiečiai, laisvą, suskilo į didelę daugybę visokių politinių aškalų. Tiesa, didžiausią partijos yra krikščionys demokratai ir socialdemokratai, bet klausimas, ar jie atstovauja vokiečių minčių daugumą.

Daug vilties dedama vokiečių jaunimui. Sakoma, jis auga laisvesnėje atmosferoje ir jau netaip įtakojamas vokiečių senovės. Jaunimas trokšta mokslo, karus bei jo gyvenimą. Gali būti, čia tikriausia naujos "geros" Vokietijos viltis.

\$3,000.00 PALIKIMAS LIETUVIŲ ŠALPOS REIKALAMS

Prieš kurį laiką uolus lietuvių šalpos reikalų rėmėjas kun. Jonas Bakšys priėmė BALF'ui \$3,000.00 lietuvių šalpos reikalams. Minėtą sumą, tarpininkaujant kun. J. Bakšiui, paliko savo testamente senas Amerikos lietuvis, ročesterietis, velionis Pranas Skirmontas. Kun. Jonas Bakšys, vėlionies testamento vykdytojas, jau nuo pat BALF'isikurimo labai nuoširdžiai rėmė Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą ne tik moraliai, bet ir materialiai. Savo laiku tarpininkaujant jam, Rochesterio lietuviai surengė didelę "Tag Day",

dangi parlamento atstovams neleidiama nieko svarstyti, tai jie per daugiau pusvalandį šaukė "ura" Stalinui, kuris, turbut, šypsojo į usus. Propogandos nežiurint, finansų ministeris Zverevas turėjo pripažinti, kad valstybinės pajamos mažesnės negu tikėtasi. Karo reikalams nutarta skirti 79 bilionai rublių. Kadangi rublio vertė tikrai nežinoma (žinovai spėja, rublis vertas penkis amerikoniškus centus) tai nėra žinoma kiek doleriais tai but. Sovietų rubliais, karo reikalams skiriama po 18 rublių iš kiekvieno šimto rublių išlaidoms.

—KIEKVIENAS laiškas rašytas užsienio giminėms ir draugams turėtų išaiškinti nors vieną Amerikos demokratijos gerą ypatybę ir paneigti vieną arba kitą sovietų išmislytų me-

kurios metu buvo surinkta per 10,000 dol. Tas įvyko tais laikais, kai lietuviams tremtiniams Europoje materialė pagelba buvo ypatingai reikalinga. Ta Rochesterio lietuvių auka BALF'ui buvo didelė pagelba lietuviams tremtiniams. Negana to, kun. Jonas Bakšys aktyviai dalyvavo visoje BALF' veikloje, panaudodamas savo darbą, energiją ir plačią įtaką šalpos veiklai plėsti ir didinti. Jo nenuilstamo darbo dėka Rochesterio lietuviai visuomet gražiai pasižymėjo lietuvių šalpos darbe.

Už tokį pasiaukojimą lietuvių šalpos reikalams visa BALF' vadovybė ir aišku, tremtyje esantieji lietuviai labai širdingai dėkoja gerb. kun. kleb. Jonui Bakšiui, nenuilstamam lietuvių šalpos reikalų gynėjui ir nelaimingųjų užtarėjui. Turime vilties, kad kun. J. Bakšys ir ateityje, nors ir labai užimtas įvairiais savo tiesioginių pareigų darbais, neužmirš ir tų lietuvių, kuriems dar reikalinga mūsų Amerikos lietuvių pagelba ir užtarnimas. **BALF Centras**

—KIEKVIENAS laiškas rašytas užsienio giminėms ir draugams turėtų išaiškinti nors vieną Amerikos demokratijos gerą ypatybę ir paneigti vieną arba kitą sovietų išmislytų me-

Prieš Pavandeninius

Laivus

Washingtonas davė kontraktą Bell Aircraft korporacijai už penkus milijonus dolerių pagaminti tris milžinus helikopterus, kurie gali ištisomis valandomis "stovėti" augštai ore ir sekti pavandeninių laivų veiklą juroje. Rusai, kaip skelbiama, turi apie 300 pavandeninių laivų su taip vadinamais "šnorkeliais" — vamzdžiais per kuriuos gauna oro, ir tokiu būdu gali plaukti ištisas dienas pavandeniui. Tokius laivus galima lengvai sekti tik iš helikopterų.

Bilions Ginklams

Amerikos Senatas, išrodo, nutars duoti Vakarų Europos valstybėms bilioną ir ketvirtį dolerių išigyti motyvų imperializmą. Ginklai bus perkami Amerikoje.

Planai Europos Bedarbiam

Italija turi du milijonų vyrų be darbo. Vakarų Vokietija turi pusantro milijono. Prancijos ministrų pirminkas sako, ta bedarbių minia nesveika Vakarų Europai. Jis nori, kad Amerika ir Anglija sušauktų konferenciją su Prancija aptarstyti klausimą. Norima rasti naujų kraštų kur šitie bedarbiai galėtų vykti apsigyventi ir pramonę kurti.

Naujas D.P. Įstatymas

Prezidentas Trumanas pasirašė naują DP įleidimo įstatymą, kuris įleis 415,744 naujų imigrantų. Naujas įstatymas labiau prielankesnis žydams ir netaip palankus pabaltiečiams.

IVAIROS ŽINIOS

ŽEMDIRBIŲ OPOZICIJA DIKTATURAI

Iš šen ir ten gautos iš Rytų Europos kraštų žinios rodo didėjančią žemdirbių opoziciją komunistų partijos diktaturai, kuri siekia žemės ukį padaryti nelygiant darbu fabrikuose. Žemė tada valdytų diktatura, o visi žemdirbiai būtų jos vergai darbininkai, kaip dabar yra fabrikuose. Žemės ukio sukolektyvinimas sakoma, jau baigtas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, bet Lenkijoje tik 20-tas ukų nušimtis padarytas komu-

ISPUDINGAS "A.L." PIKNIKAS

Birž 18 d. įvykęs Babrauskos ukio—pavilijone "A.L." piknikas sutraukė daugybę žmonių iš pačio Worcesterio ir iš aplinkinių šios valstijos miestų. Pikniko programos metu buvo paminėta "Amerikos Lietuvis" spaudos darbo 44 metų sukaktis. Lietuvos dešimties metų užgrobimo sukaktis ir liudnieji birželio įvykiai bei pirmieji lietuvių trėmimai į Sibirą.

Programai vadovavo ir įžangos žodį tarė Mr. A. Blažys, po to A. Maslauskas iš Westfieldo gražioje kalboje nušvietė gausiai publikai šiandieninio rusiško bolševizmo tikslus, jo žiaurumus ir baisų kitų tautų naikinimą. Mr. Kasakaitis kalbėjo apie lietuviškos kultūros ir spaudos reikšmę tremtyje, nes tik šios mūsų tautos dvasinės vertybės mus visus išsisklaidžiusius

po pavandiniame. Ir tas yra svarbiausias šiandieninės mūsų kovos ginklas dėl Tėvynės išlaisvinimo. Valstijos Atstovas Stanely Wondolowski angliškai pasakė šiltą žodį lietuviams ir lietuviškai padainavo "Kur ba-

kužė samanota". Po kalbų Worcesterio "Link smųjų brolių" kvartetas, ved. muz. Snarskio padainavo keletą linksmy dainelių, smagiai nuteikdami publiką. Malonus sekmadienio oras skaitlingai publikai leido linksmintis iki velybos nakties.

Sekantieji veikėjai darbo vosi laike "Amerikos Lietuvis" pikniko: Maria Kasakaitienė, Maria Zinkienė, Antanas Salasevičius, Konstantas Šimkonis, Magdalena Žilinskienė, Jadvyga Kavaliauskienė, Jonas Jonaitis, Bernardas Višnauskas, Stasys Bulonas, Sofija Zavis-tauskienė, Pranas Greičaitis, Pranas Juodaitis, J. Goodlight, Irene Jonytis, Stasė Kazlauskaitė, Dolores Kondratavičiūtė, Algis Čepulis, Ramutė Čepulis, Vincas Jaudegis, Antanas Šilalė ir Valeria Šilalienė.

Už prisidėjimą savo darbu, taipgi prie programos atlikimo, bei kitų darbų, kaip bufeto, tikiėtų išpardavimo ir valgių pagaminimo, "Amerikos Lietuvis" redakcija visiems dalyviams ir svečiams taria nuoširdų ačiū!

Am. Lietuvis Redakcija

RUMANIJOJ PRASIDĖJO NAUJAS VALYMAS

Paryžius, birželio 21.—Rumanijos komunistiška vyriausybė dabar veda naują ir platesnį valymą visų tautinių vadų, politiškame, militariskame ir ekonomiskame gyvenime, kurie nėra visiškai pasitikėtini pagal Bucharesto poliburo standartus, kaip Kremlio diktatura.

Gegužės 5-6 naktį buvo platūs areštai. Keturi šimtai ne-komunistiškos partijos narių, kurie turėjo ge-

nistiniu. Tas pats ir Jugoslavijoje. Įdomu, kad komunistai Ruhanijoje elgiasi labai atsargiai, ir tik 5-tas nušimtis ukį ten sukolektyvinta. Bulgarijoj norima sukolektyvinti 60-tas nušimtis pirm 1953 metų, o Vengrijoj 10-tas.

RAUDONŲJŲ KANDIDATAS KALIFORNIJOJ

Los Angeles apylinkės nus-tebintos skaičių balsų, kuriuos gavo komunistų partijos išstatyta kandidatė Kalifornijos mokyklų perdėtinio vietai. Bernadeta Doyle gavo net 376,626 balsus. Tokio skaičiaus joks komunistų kandidatas niekur Amerikos istorijoje nėra gavęs. Amerikos FBI vadas Hoove-

ra politiška varda krašte ir buvo dar laisvi, buvo suarėštuoti ir padalinti įvairiuose kalėjimuose, per slaptą policiją. Tuo pačiu laiku, virš 1,000 kitų žymių asmenų buvo suimti ir įkalinti. Kai kurie iš areštuotų buvo įvairių kabinetų nariai ir buvo ištikimi savo kraštui. Iš šio valymo, matytis, kad Maskva jaučia žmonių griežtą neapykantą komunistiškai diktaturai ir nori neleisti jokiam pasipriešinimui pasireikšti.

ris sako komunistų partija Amerikoje turinti 54,174 narius, bet su jais eina dar dešimtis tiek pakeleivių. Kalifornijoje 6,997 komunistai, bet Doyle balsavimai rodo, pakeleivių ten 54 kartus daugiau negu kitur.

SUSKAITYS KANADOJE ŽMONES

Kitais metais įvyksta Kanados gyventojų suskaitymas. Tam darbu bus paskirta 18,000 darbininkų, tarp jų ir keletas Kanadoje gimusių lietuvių. Bus įdomu patirti, kiek dabar Kanadoje lietuvių gyvena. Paskutinis suskaitymas 1931 metais lietuvių surašė 11,000.

LIETUVIAI AMERIKOJE

Birželio Įvykių Sukakties Minėjimo Worcesterystje REZOLIUCIJA

Mes Worcesterystje gyveną lietuviai, susirinkę paminėti diktatorių Stalino ir Hitlerio susitarimu įvykdytą 1940 m. birželio mėn. 15 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių užgrobinimą ir 1941 m. birželio 14—15 d.d. įvykusių pirmąją didžiąją lietuvių ir kitų Pabaltijo tautų tragediją, kada 40,000 geriausių mūsų tautos sunų ir dukterų ir dešimtys tukstančių kitų pabaltiečių buvo žiauriausiai ištremti į tolimų Sibiro ir Kazachstano kraštų vergų stovyklas.

Mes, išvengę jų likimo, skelbiame visam laisvam pasauliui, kad bolševizmas pavergia ir naikina tautas žiauriausiu terorų, melu ir apgaule.

Mes prašome jungtinių Amerikos Valstybių Vyriausybę, visada būdinčią žmonijos laisvės ir taikos sargyboje, daryti žygius, kad žudomieji ir vergų stovyklose kankinamieji mūsų tautiečiai ir kiti pabaltiečiai būtų išlaisvinti ir į savo kraštus sugrąžinti ir Lietuvos bei kitų Pabaltijo valstybių nepriklausomybė atstatyta.

Mes kviečiame visą Amerikos visuomenę, viso pasaulio lietuvius ir visus laisvus pasaulio žmones paremti Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų laisvinimo kovą iki galutinio laimėjimo.

Mes kreipiame viso laisvojo pasaulio dėmesį, kad vienas ketvirtadalis lietuvių tautos ir tiek pat kitų Pabaltijo tautų gyventojų nukankintų arba į tolimojo Sibiro ir Kazachstano vergų stovyklas ištremtų, yra rimtas išėjimas visam laisvam pasauliui apie bolševizmo pavojų žmonių laisvei, religijai ir tautų kultūrai.

Remkime savo darbu ir aukomis Lietuvos laisvinimo reikalą.

WORCESTERIO LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS

COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA

Excellency,

The Council of Free Czechoslovakia takes the liberty of expressing to you and all the representatives of the Lithuanian people in exile its genuine grief at the bereavement by the passing of Dr. Kazys Grinius, President of the Lithuanian Republic.

The deceased leader of the Lithuanian people, now exposed to the brute tyranny of the Soviets, will be remembered by all those who are dedicated to the cause of freedom and its restoration in Central and Eastern Europe.

Accept, Excellency, the assurance of our highest consideration.

COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA

Jozef Lettrich, Vice-President
Petr Zenkl, President

H. E.
Mr. Povilas Žadeikis
Envoy Extraordinary and
Minister Plenipotentiary
2622 16th Street
Washington, D. C.

Padėkos Šventė Waterburyje

Tremtinių geradariams padėkos šventės Waterbury, Conn., reikalui pranešama:

Tremtinių geradariams padėkos šventė įvyks š.m. birželio mėn. 25 d.—sekmadienį.

11 val. Šv. Juozapo bažnyčioje iškilmingos padėkos pamaldos su specialiu pamokslu ir giesmėmis.

Tą pačią dieną po pietų parapijos salėje įvyks iškilmingas padėkos aktas, nuotaikai pritaikyta meninė dalis ir bičiuliškas pobuvis su užkandžiais ir bufetu.

Tremtinių geradariams, rėmiesiems Vokietijoje, padėjusiems čia atvykti ar kokiu būdu prisidėjusiems čia įsikurti, bus įteikti specialūs padėkos lapai. Padėkos lapuose bus įrašyta geradarių (ar kelių vienos šeimos drauge) vardai ir pavardės: taip pat bus įrašytos dėkojančių tremtinių pavardės.

Padėkos lapai bus teikiami tiems tremtinių geradariams, kuriems to pageidavus jų gerasirdiškumą patyręs tremtinys ar tremtiniai.

Tremtiniai turi iš anksto (bet ne vėliau, kaip ligi birželio mėn. 10 d.) užregistruoti savo geradarius, kviestinus į padėkos šventę.

Registruojant, reikia nurodyti (prašoma rašyti aiškiai):

1. Geradarių vardą, pavardę ir tikslų adresą. Jei iš vienos šeimos yra keli į šventę kviestini asmenys, reikia nurodyti jų kiekvieno vardą, pavardę ir adresą.

2. Kas nori, kad jo geradariui (ar geradariams) būtų įteikti ir padėkos lapai, turi apie tai registruodamas drauge pranešti. Prašoma aiškiai nurodyti, ar lapas rašytinas vienam asmeniui, ar keliems vienos šeimos asmenims ar visai šeimai drauge. Taip pat prašoma nurodyti, kas (vienas asmuo, šeima ir pan.) turi būti lape įrašytas dėkojančiais.

3. Drauge prašoma užsiregistruoti, kas tremtinių dalyvaus padėkos šventėje.

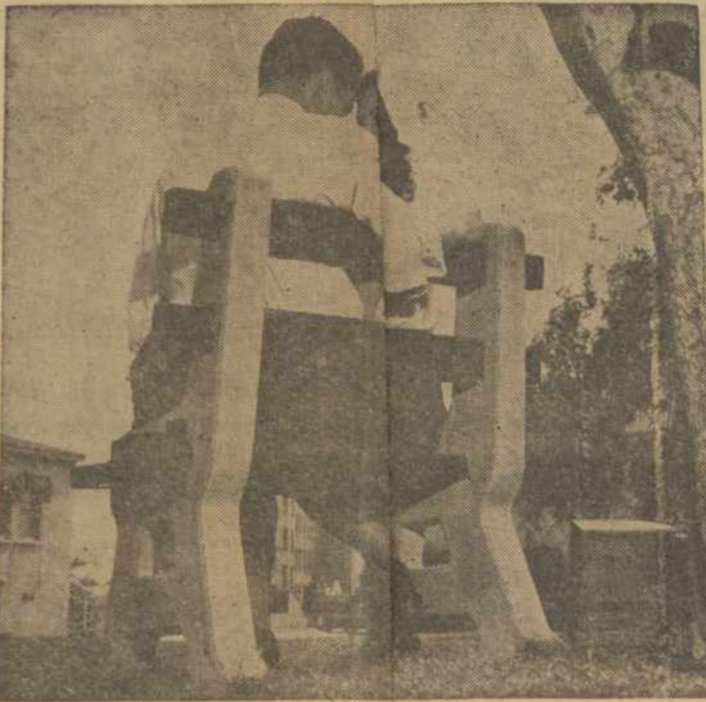
4. Už kiekvieną registruojamą kviestiną geradarį ar dalyvausiantį tremtinį registruojant reikia sumokėti po 1 dol. Už padėkos lapus atskirai mokėti nereikia.

Šventėn bus kviečiama tiek geradarių, kiek jų užregistruos tremtiniai. Labai svarbu, kad šventėn pakviesti būtų užregistruoti visi Waterburyje ir jo apylinkėse gyveną tremtinių geradariai.

Kitose vietose gyveną tremtiniai savo geradrius čia turi pasirūpinti taip pat uregistruoti. Laiškais registruojama: Lithuanian Society of Former DPs, P. O. Box 64, Waterbury, Conn.

Žodžiu ar rašteliu vietoje registruojama Dr-jos sekreariate. Geradariams kvietimus į šventę laiku išsiuntinės Tremtinių Dr-ja. Ji pasirūpins ir padėkos lapus įteikti.

Jei kas kitur gyvenančių ir todėl negalėsiančių šventėje dalyvauti tremtinių norėtų savo

NAUJI DLAI
LOS ANGELES—Miestas vj senų suolų, įtaisė naujus, visus del dviejų žmonių. Senieji lo ilgesni, del keturių.

geradariams išreikšti viešą padėką laišku, šventės rengėjai tokią laišką paskelbs minėjime ir įteiks drauge su padėkos lapu. Laiškai turi būti minėtu dr-jos adresu prisišti iš anksto.

Padėkos šventei ruošti komisija rupinasi, kad šventė būtų tikra tremtinių padėkos demonstracija savo geradariams.

L. Trem. Dr-jos Valdyba

NEWARK, N. J.

Birželio mėn. 8 d. Švento Jurgio Salėje įvyko New Jersey Lietuvių Tarybos metinis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo beveik visų Newarko ir apylinkės organizacijų atstovai. Buvo aptarta daug aktualijų ir nustatytos gairės tolimesniai veikimui. 1) p. J. Liudvinaitis plačiai pranešė apie N. J. Lietuvių Tarybos rengiamą — Lietuvos Dieną—išvažiavimą, kurs įvyks liepos 2 d. Lithuanian Liberty Park, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Šiandien šią dieną N. J. lietuviams istorinę dieną. 2) Pagyvinti veiklą prieš komunistinį veikimą. 3) Rupintis dėl atsikvietimo — Čiurlionies An-samblio į Newark, N. J.

MEDIS ŽMONIJOS PRIETELIS

(Dedikuoju Vincui P. Karlonui)

O žmonės pasaulio, protingi sutvėrimai,
Visagaliai apdovanoti gausiomis dovanomis,
Neskriauskit tvarinių už savę silpnesnių,
Nes ir jie duoda garbę Sutverėjui savo buvimu.

Aš esu medis papuošalas gamtos visos,
Tat ir keliu savo balsą prie tavę, žmogau,
Kurs vaikštai pro šalį neužgaul tu manę,
Nes aš esu tavo draugas ir bičulis žmonijos.

Aš suteikiu šilumą tau šaltose dienose,
Aš duodu pavėšį vasarėlės didžiose kaitrose;
Mano vaisiai palaiko tavo gyvybės dienas,
Mano broliai sodnuose džiugina tavo sielos dausas.

Aš esu balkiai ir sienos tavo namų,
Tavo valgio stalas padarytas iš mano lentų,
Tavo poilsio vieta—lova, kėdė ir daug- daug
Gyvenime reikmenų, neapseina be mano patarnavimų.

Mano lapai pakeičia tau orą kvėpuoti,
Kuris per plaučius palaiko tavo gyvybę,
Saulutės spinduliai per mano vaisius
Suteikia tavo kunui vitaminų įvairių.

Aš esu rankieną tavo arklų ir plugo,
Kurie parengia tau maistą iš žemelės purios;
Ateinant pasaulyn tavę aš sutinku puošniame lopšė,
Ir išlydžių iš gyvenimo šešių lentų grabę!

Tu, žmogau, gyveni vos kelios dešimtis metų,
Mano gi broliai—medeliai gyvuoja net kelių šimtmečių.
Aš tarnauju tau dieną ir naktį, laimėj, nelaimėj čius,
Ir tarnausiu žmonių iki užbaigos laikų visų.

Aš esu tikra Dievo dovana šiam pasauliui,
Aš esu labai artimas draugas kiekvieno žmogaus,
Tat, išklausk mano balso ir prašymų nuoširdžių,
Be reikalo—nenaikink tu manę ir mano brolių—
medžių visų !!!
PADANGĖS ARAS

Birž. 24 d., 1950 m.

filma iš ponų Trečiokų 20 ir 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties minėjimo. Paskutinis ir žymiausias iš kalbėtojų buvo — Vieniybės redaktorius poetas J. Tyshliva, apšviesdamas lietuvių tautos istoriją nuo viduramžių iki dabartinių laikų. Plačiai apibūdino didžiuosius Europos diktatorius, kaip Napoleoną, Hitlerį, kurių imperijos vieno po kitos slugo, rusų imperijos laukia panašus likimas, o Lietuva liks vėl, nors ir sužalota, bet laisva.

Minėjime dalyvavo apie 200 Newarko ir apylinkės lietuvių, už bilietus gauta \$60.27 Aukų surinkta \$105.51. Po \$6. aukojo S. Počius. Po \$5.00 aukojo šie asmenys: E. Karanauskienė, prelatas kun. Ig. Kelmelis, M. Klimas, J. Liudvinaitis, P. Petrulis, J. Stukas, J. Norvila, A. S. Trečiokas. \$2.00 aukojo kun. Bastakys. 45 asmenys aukojo po \$1.00. Visi kiti smulkiau. Pelnas skiriamas BALFui ir N. J. L. Tarybai. J. Dilis

SVARBI LIEPOS KETVIRTOS SUKAKTIS

Mažai žmonių prisimena vieną iš mūsų svarbiausių Nepriklausomybės Dienų — mūsų Nepriklausomybės Deklaracijos 50-tą sukaktį. Tai buvo 1826 m.

Iš visų 56 pasirašytojų po to svarbiuoju dokumentu, kuris paskelbė pradžią naujo amžiaus, tik trys beliko. John Adams, Thomas Jefferson ir Charles Carroll iš Carrollton. Visi kiti jau buvo numirę. Šie trys buvo pakviesti dalyvauti milžiniškame apvaikščiojime Washingtone. Diena atžymėjo Respublikos pusšimtmetinį gimtadienį.

Tuo metu, John Adams, kuris buvo Jung. Valstijų antras prezidentas jau buvo sulaukęs 92 metų. Thomas Jeffersonas mūsų trečias prezidentas—84m. Charles Carroll iš Carrollton buvo 89 m. Taip, kad 1826 m. šie žymūs vyrai jau priklausė istorijai, ir negyvusiems.

205 ir pažymėti faktai, kad jų vieta buvo istorijoje, du iš šių trijų garsiųjų amerikiečių matė tik pradžią tų metų liepos ketvirtos. Liepos 4, 1826 m. į dvi valandas, viens nuo kito, Adams ir Jeffersonas mirė; Jeffersonas savo mylimoj Monticello, Virginijoje, ir Adams savo senuose namuose Quincy, Massachusetts.

Buvo liudna 50-ta sukaktis. Netekome dviejų žymių patriotų, kurie padėjo įkurti šalį. John Adams buvo vienas iš svarbių nepriklausomybės čampionų; Thomas Jeffersonas parašė tą svarbią dokumentą. Per sunkias Revoliucijos karo ir Kontinentinio Kongreso dienas, jie buvo artimi politiniai kolegai ir geri draugai. Bet nutolo prezidentiniuose rinkimuose 1800 m. kada abu buvo kandid. į prezidentus, Adams gavė 71 balsą ir Jeffersonas 68. Bet 1800m. Jeffersonas laimėjo. Po Jeffersono antru terminu abu senieji patriotai susitaikė ir praleido visą senatvę rašydami viens kitam.

Kelioms dienoms prieš mirtį, John Adams parašė specialų pranešimą savo miesto gyventojams dėl vietinio paminėjimo Nepriklausomybės Dienos—“Nepriklausomybė per Amžius!” Jeffersonas birželio 24 d. gavo pakvietimą dalyvauti iškilminge ir ta proga parašė laišką priimdamas pakvietimą ir pažadėdamas dalyvauti Washingtone. Tikima, kad tas buvo paskutinis Jeffersono laiškas. “Kaip puiku vėl pasitikti tą mažą burį žmonių, kurie prieš 50

metų prisidėjo prie mūsų tuose drąsuose ir abėjinguose rinkimuose, kada turėjome spręsti pasiduoti ar imti kardą į rankas; ir su jais dabar, 50 metų patyrimo ir gerbuvio džiaugtis faktu, kad mūsų broliai piliečiai užgria mūsų nusprendimą.”

Liepos 4 d. 1950 m. tegul kiekvienas amerikietis pagalvoja apie savo teises, Nepriklausomybės Deklaracijoj pabrėžtas.

LAIŠKAI IŠ AMERIKOS

Galvodami apie Ameriką žmonės įsivaizdina keistų dalykų. Vienas asmuo gali turėti dvi skirtingas nuomones—abi klaidingos.

Pav., yra faktas, kad Amerika įtariama butent “minkšta” lyg jos aukštą gyvenimo standartą išsemia jos stiprybę. Tuo pačiu laiku yra sakoma, kad ji yra karinga. Ją apibūdina kaippo tingų kraštą ir kartu agresyvų kraštą.

Priešo propaganda kalba apie šiuos kraštutinius žinodami, kad du melai gali daugiau suklaidinti negu vienas. Pilietis, kuris prisidėjo prie “kovos už teisybę” gali paneigti visus panašius melus.

Kas yra teisybė apie Amerikos stiprybę? Kaip galima tą teisybę išplatinti laiškuose užsienio draugams ir giminėms.

Žinoma, galima rašyti apie mažus ir nesvarbius incidentus, kurie pasireiškia kiekvienoj apylinkėj—apie jaunimo neramumus, apie gengsterius ir divorsus. Bet išmintingas rašytojas visą tai vengs. Jis neduos priešui kritikai šnibždėti — “Ziūrėk, sakiau, kad šie amerikoniai yra silpni ir įsigimėliai.”

Geriau rašyti apie mokyklas, darbo organizacijas ir visuomenės veikimą kuris pasireiškia visuose apylinkėse.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

—SUSTOK prieš uždarymą voko laišku į užsienį ir paklausk savęs “Ar aš įgijau naują draugą Amerikai?”

—VISADA pasakyk teisybę apie Ameriką, kada rašai bi kam į užsienį.

—JUSU laišakai draugai bi kokioj šaly yra svarbus; Jis gali paneigti melus, platinti gerus santykius ir padėti pasaulio taikai.

—PAMINKLAS nežinomam laiško-rašytojui gali būti atidengtas vieną dieną jeigu 35 milijonai svetimos kilmės patriotinių amerikiečių savo laiškuose giminėms ir draugams užsienyje, pasakys teisybę apie Ameriką taip, kaip jie ją pažįsta.

—ASMENISKAS kontraktas yra reikalingas išaiškinti Amerika pasauliui. Galima, tą padaryti laiškuose į už jurį draugams ir giminėms.

—GINK Ameriką ir pasaulio taiką rašydamas laiškus draugams ir giminėms užsienyje.

—JUS žinote ką reiškia Amerikos demokratija. Kodėl apie tai neparasote savo draugams ir giminėms užsienyje?

—TEISYBĖ apie Ameriką turėtų būti atskleidžiama netik per Voice of America bet ir per “Amerikos Plunksną” tuose laiškuose kuriuos amerikiečiai svetimos kilmės rašo draugams ir giminėms užsienyje. Ar jūs atliekate savo dalį,

AMERIKOS LIETUVIS
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S.	\$8.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$15.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Single Copies 6 cents
 Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$8.00	Užsieniuose — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$15.00	Dviem Metam	\$6.00
Puseli Metų	\$2.00	Puseli Metų	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

PER VIENĄ NAKTĮ BOLŠEVIKAI SUĖMĖ 34,260 LIETUVIŲ

Š. m. birželio 15 d. sueina dešimt metų, kai bolševikai okupavo Lietuvą ir tuo panaikino Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Okupavę Lietuvą, bolševikai pradėjo planingai naikinti Lietuvos Tautą. Birželio 14 d. suėjo devyneri metai nuo tos baisios lietuviams nakties, kuria buvo įvykdytas didysis lietuvių suėmimas išvežimui į Rusijos gilumą sunkiesiems darbams.

Kai tik bolševikai, klastingai sulaužydami sudarytas su Lietuva sutartis, užėmė Lietuvą, tuoj pradėjo suiminėti niekuo nekaltus lietuvius. Suėmimai buvo daromi visada naktį. Paprastai vidurnaktį, atvyksta keli NKVD (bolševikų policininkai) išsiveda iš namų žmogų ir ne žinia kur jį patalpina. Jei vėliau žmona ar šiaip kas nors teiraudavosi apie suimtąjį, tai atsakydavo, kad jie nieko nežina. Pirmais bolševikų valdymo metais apart kasdieninio paskirų asmenų suiminėjimo yra buvę keletas masinių suėmimų, įvykdytų per vieną naktį. Taip liaudies seimo rinkimų išvakarėse liepos 11-12 naktį buvo suimti beveik visi politinių partijų vadai, laikraščių redaktoriai, aukštesnieji valdininkai, veiklesnieji kunigai ir mokytojai ir įtakingi visuomenės veikėjai, kaip moterys taip ir vyrai. Iš viso tą naktį buvo areštuota virš 2,000 asmenų.

Bolševikų revoliucijos metinių išvakarėse lapkričio 5—6 naktį buvo areštuoti buvę Nepriklausomos Lietuvos ministrai, kariuomenės karininkai ir kairieji kariniai, skautų vadai, Šaulių Sąjungos vadai, universitetų profesoriai ir net pradžios mokyklos mokytojai, žodžiu, visi tie, kurie NKVD atrodė pavojingi esą komunistinės santvarkai. Iš viso tą naktį suimta apie 600 asmenų.

Visi Lietuvos kalėjimai buvo pripildyti kaliniais, visai nekaltais lietuviams. Kadangi kalinių buvo labai daug, tai jie buvo į kamoras sukimšti labai ankštais. Kur Lietuvos valstybės laikais budavo laikomi tik keli kaliniai, tai bolševikai į tą patį kambarį patalpino kelias dešimtis asmenų. Suimtieji buvo žiauriausiu būdu, kaip tik žmogus gali įsivaizduoti, kankinami ir tardomi. Prie kalėjimų buvo įrengti specialūs kankinimo kambariai su storomis sienomis ir kurčiomis durimis, kad niekas iš šalies negirdėtų kankinamųjų aukų šauksmo. Tardymai ir kankinimai daugiausia vykdavo taip pat naktį, kad kankinama auka išvarginta nemigos ir skausmų greičiau prisipažintų prie NKVD užmetamų niekuo nepagrįstų kaltinimų.

Ypatingai Lietuvos Tautą sukrėtė 1941 m. birželio 13—14 nakties suėmimai. Šis suėmimas buvo visai kitokios rūšies negu ankstyvesnieji. Anksčiau buvo areštuojami daugiausia tik šeimos galvos ar šiaip tik pavieniai asmenys. O šiuo tarpu buvo suimamos ištisos šeimos. Keli NKVD su sunkvežimiu atvyko prie paskirtos vietos, apsupę namą ir įsibrovė į vidų ir ką tik rado namuose, visus suėmė: ar tai buvo senas ar mažas, ar sveikas, ar ligonis, buvo suimtos net ir neščios moterys. Pasiruošti davė apie pusvalandį. Bet iš tikrųjų ir tas pasiruošimas buvo bereikšmis, nes pakeliui viską, ką tik žmonės su savimi vertingesnio buvo pasiėmę: šiltus rubus, maistą, vertingesnius indus, atėmė. Be to, suimtieji turėjo pasirašyti, kad laisva valia vyksta į Sovietų Rusiją. Tai buvo šlykščiausia bolševikų niekšystė.

Suimta šeima buvo susodinta į sunkvežimį NKVD su šautuvais ir durtuvais iš visų pusių apšėdo ir nugabeno į gežkelio stotį, kur sugrudo tiesiog, kaip gyvulius į gyvulinius vagonus, kurių maži langeliai buvo lentomis apkalti. Vyrai buvo atskirti nuo moterų su vaikais. Tai buvo karštos birželio dienos. Žmonės sukimšti į vagoną po 40—60 asmenų troško, negaudami gryno oro ir alpo nuo karščio. Iš tolo buvo girdėti suimtųjų šauksmas ir klyksmas: "Vandens, vandens, trokštame! Atidarykit langus, oro truksta!", bet dėja, NKVD nieko prie vagonų neprileido ir patys nieko suimtiesiems nedavė. Daugeis vaikų ir silpnesnių moterų pakeliui iš troškulio ir tvankaus oro mirė.

Tą naktį buvo suimta 34,260 asmenų įvairaus lūmo ir užsiėmimo: pradedant nuo profesorių, mokslininkų ir baigiant paprastais ukininkais bei darbininkais. Iš vėliau rastų sąrašų paaiškėjo, kad buvo numatyta iš viso išgabenti apie 700,000 lietuvių, bet kilęs karas tarp vokiečių ir bolševikų sutrukdė. Tai liudniausia ir skaudžiausia Lietuvos Tautos gyvenimo diena. Kol kur nors bent vienas lietuvis bus, tol tą liudną dieną minės.

"KĄ ŽMOGUS SEJĄ IR PIAUNA. . . ."

Suimtieji lietuviu buvo išgabenti į Šiaurės Sibirą, Vorkutą, Altajų ir Kakstaną. Moterys su vaikais daugiausia į kolchozus, o vyrai į koncentracijos stovyklas sunkiems darbams. Genimo sąlygos labai prastos: maistas menkas, rubai styžę, o žiemos šalios, nešvara didžiausia, užkrečiamos lėš kaip maras siaučia, barakai nešildomi, suimtieji ti viens prie kito susiglaudę sušyla, o darbas sunkus. Jeneatlieki nustatytos darbo normos, ir menka maisto porcija dar labiau sumažinama. Tad išvežtųjų mirtingumis nepaprastai didelis. Gautomis žiniomis jau prieš kės metus yra mirę buvę Lietuvos Respublikos prezidentas A. Stulginskis, buvę ministrai pirmininkai prof. I. Dovydaitis ir A. Merkys, buvę ministrai A. Tamošaitis, S. Šilingas, K. Žilinskas, A. Endziulaitis, J. Urbšys ir daugelis kitų žymių lietuvių visuomenės veikėjų bei spaudos darbuotojų.

Kilus vokiečių-bolševikų karui, 1941 m. birželio 22—30 d. daug lietuvių žiauriu būdu, tiesiog žvėriškai, nužudyta. Netoli Kauno Praveniškių darbo stovykloje mirė apie 76 asmenys, kitose Lietuvos vietose virš 100 asmenų, kurių tarpe 15 kunigų. Iš kalėjimuose buvusių 12,000 politinių kalinių, kilus karui, tik 300 išsilaisvino, kiti buvo išgabenti ir pakeliui sušaudyti. Nužudytųjų aukų lavonai buvo taip sužaloti, kad daugelio negalima buvo atpažinti: galvos kiaušas sudaužytas akys išbadytos, nosis nupjauta, dantys išmušti, krutys ir lieties organai nupjaustyti, veidas ir rankos verdančiu vandeniu nuplikyti, kunas sušaudytas ir pan.

Antrą kartą sugrįžus į Lietuvą bolševikams, 1944 m. rugpiučio—gruodžio mėnesiais 37,000 lietuvių, dalyvavusių 1941 m. sukilime prieš bolševikus ar jų giminių, buvo sušaudyta ar išvežta į Rusiją. Sušaudytųjų ir išvežtųjų namai ir sodybos buvo sudegintos ir sulygintos su žeme.

1945 ir 1946 m. vasaromis sušaudyta apie 2,000 lietuvių partizanų, kovojusių giriose prieš bolševikinę valdžią.

Suėmimai ir areštai nesibaigia. Turimomis žiniomis kas mėnuo areštuojama apie 2,000—3,000 lietuvių. Bet be šių eilinių areštų bėna ir didesni suėmimai ir išvežimai. Tokių yra buvę: 1948 m. gegužės 22 d., 1949 m. kovo 24—27 d. ir liepos mėn. Apskaičiuojama, kad bolševikai yra sunaikinę ar išvežę į Rusijos gilumą virš 500,000 lietuvių kas sudaro virš 20% visų Lietuvos gyventojų.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIK) UNO plenumo posėdžių proga ar šiaip kitomis progomis yra įteikęs įvairių valstybių politikams ir vadams atitinkamus memorandumus, prašydamas sudrausti bolševikų vykdomą negailestingą Lietuvos Tautos naikinimą, bet iki šiol pasaulio sąžinė buvo kurti ir nesiėmė nė mažiausio žygio prieš bolševikus. Lietuviai dėl to neprivalo nusiminti ir nuleisti rankų.

Nužudytųjų lietuvių kraujas ir ištremtųjų į Rusijos gilumą balsas šaukia mus visus lietuvius į kovą už Tėvynės laisvę. Pavergtieji mūsų broliai yra bebalsiai, jų rankos surakintos, burnos užčiauptos, jie negali pasauliui pasiskusti dėl jiems daromos skriaudos. Už tat laisvai pasaulyje gyvenančių lietuvių yra pareiga kelti balsą kiekvieną proga ir priminti pasauliui neteisingai daromas Lietuvos Tautai skriaudas. Judinti pasaulio sąžinę, kad ji nepamirštų ir neužmerktų akių prieš bolševikų terorą, vykdomą prieš neteisėtai pagrobtas tautas.

Kova už Tėvynės laisvę reikalauja aukų. Lietuvoje partizanai kovoja su bolševizmu, liedami kraują ir aukodami savo brangiausią turtą—gyvybę. Musų pareiga šiuo momentu yra prisidėti bent pinigine auka Laisvės Fondui. Amerikos lietuvių laikraščiai rašė, kad daugelio

lietuvių Amerikos lietuviai yra pasižadėję tą dieną paukoti Laisvės Fondui vienos dienos savo uždarbį. Tad ir Worcesterio lietuviai neprivalo nuo to atsilikti. Tegu visi atiduoda jiems priklausomą auką.

PR. PALIUKONIS

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFO ATSIŠAUKIMAS

Lietuviai!

Esama tarptautinių nusikaltimų, kurie yra tokie sunkūs bei žiaurūs, kurie taip giliai bei skaudžiai pažeidžia pagrindines teises ir morales taisykles, kad net po daugelio metų jie ne tik nepasidaro mažiau smerktini, bet priešingai dar daugiau šaukia į dangų atpildo, o žmones—į kovą su jais. Prie tokių nusikaltimų priklauso Sovietų Sąjungos elgesys Lietuvos atžvilgiu. Tokio nusikaltimo auka yra Lietuva.

Valstybė, kuri atmetusi bet kurias dorovės savokas grindžia savo politiką sistemingu tarptautinės teisės laužymu, o administraciją—visų žmoniškumo dėsnių niekinimu; valstybė, kuri pati budama milžiniška vergu kolonija siekia užvaldyti dar laisvą pasaulio dalį ir sunaikinti civilizaciją; šita valstybė—Sovietų Sąjunga laiko Lietuvą okupuotą, mindžiojama lietuvių tautos teisę ir valią būti laisvai ir nepriklausomai.

1940 metų birželio mėnesio 15 dieną Sovietų Sąjunga didėlėmis, persveriančiomis karo pajėgomis užpuolė ir okupavo taikingąją Lietuvą, sulaužydama iškilmingas sutartis ir teisės nuostatus, kuriais tvarkomas valstybių sugyvenimas. Šis biaurus smurto aktas buvo tąsa ir užbaiga agresijos, kurią Stalinas, susitaręs su savo ano meto sąjungininku Hitleriu, paruošė ir pradėjo prieš Lietuvą 1939 metais, prievarta primesdamas jai sovietų parnizonus. Karui baigiantis, sovietai antrą kartą užėmė mūsų kraštą ir po šiai dienai jį terioja, vykdydami visomis totalitarinės bolševikų valstybės priemonėmis tokią priespaudą, kokios Lietuva savo istorijoje nebuvo patyrusi. Bet kuri politinė laisvė yra panaikinta, tautinis jausmas lygiai kaip ir religinis laikomi baustini, bažnyčia persekiojama be atodairos, ukininkai paverčiami kolchozų baudžiauninkais, žmogaus gyvybė ir mirtis priklauso nuo policijos nuožiūros, mokyklos tapo komunistinės propagandos įrankių, kraštas rusinamas, tauta žudoma masiniais deportavimais į priverčiamus darbus Toliemoje. Šiaurėje. Šitokiomis aplinkybėmis sukanka 10 m. nuo didžiojo Sovietų Sąjungos nusikaltimo, ir dabar jis yra dar gėdingesnė dėmė Europos istorijoje, o jo padarytoji mums žaizda—dar skaudesnė, nepakenčiamesnė.

Bet birželio mėnesio 15 dienos data suteikia mums ir paguodos, nes ji yra taip pat musų tautos rezistencijos sukurtuvės. Nuo pat pirmos sovietų įsiveržimo į Lietuvą dienos lietuviai vie-

ningai pasipriešino okupantui, pradedami krašte ir užsieny atkaklią kovą už nepriklausomybės atstatymą. 1941 metų sukilimas, subūręs visą tautą pasiryžime nusikratyti svetimų jungu, buvo vienas kilniųjų tos kovos etapų. Tokiu pat pasiryžimu Lietuva kovojo su Hitlerio okupacija ir atsigrįžo prieš sovietus, kai jie antrą kartą užpludo musų žemę. Gausingi partizanų kapai žymi Lietuvos kryžiaus keklą, kuriuo ji grįžta atgal į nepriklausomybę. Nuo pat okupacijos tauta parodė didelį dvasios atsparumą visiem, kas sovietiška, komunistiška, rusiška. Lietuvių širdys priešui neprieinamos. Jos yra svarbiausias pagrindis, kuriame tauta išsaugos savo nepakeičiamą galutinę valią atstatyti savo seną garbingą valstybę.

Tarptautinė padėtis bėsta lėtai, bet ryškiai palankia mums kryptimi. Vis daugiau plinta įsitikinimas, jog Sovietų Sąjungos įsiveržimas į Lietuvą nebuvo įvykis, liečiąs tik šias dvi valstybes, bet dalis milžiniško kriminalinio plano, siekiančio apgaule ir smurtu primesti komunizmą Europai ir visam pasauliui. Tą planą vykdydami, sovietai pavergė dešimtis valstybių ir šimtus milijonų žmonių. Visi jie, kaip ir mes, tetrokšta vieno: išsivaduoti iš tos vergijos. Vis aiškiau suprantama, kad jokie susitarimai su Sovietų Sąjunga negalėtų sustabdyti jos ginklavimosi, kuris ilgainiui sudarytų mirtiną pavojų net ir galinčiausioms valstybėms. Todėl pasaulis su Jungt. Valstybėmis prysaky vis sparčiau organizuoja pasipriešinimą prieš Sovietų Sąjungą ir bolševizmą. Neteisėtus Lietuvos įjungimus į Sovietų Sąjungą tarptautiniai nepripažintas, Lietuvos valstybė tebeegzistuoja de jure.

Šie faktai sudaro pagrindą, musų vilčiai, įsitikinimai, tikrumai, kad Lietuva iš bolševikų okupacijos išsivaduos. Bet svarbiausias musų laisvės grąžinimo laidas yra tautos patriotinė dvasia. Jos vedami vertingiausi Lietuvos sunęs ir dukterys aukoja savo gyvybę už tėvynę. Jos įkvėpti Amerikos lietuviai ir Lietuvos tremtiniai rupinasi Lietuvos reikalais. Ji sukelia užsieny vis didesnių simpatijų musų teisingai bylai.

Šita tautos dvasia grąžins mus į mums priklausančią vietą laisvų civilizuotų tautų tarpe.

Tegyvuoją laisva Lietuvos Tauta!

Tegyvuoją nepriklausoma Lietuvos Valstybė!

1950 m. birž. mėn. 4 d.

Stasys Lozoraitis,
 Lietuvos Diplomacijos Šefas

DOMAS AIDOKAS

Mūsų Dienų Ivykiai

ČEKOSLOVAKIJOJ AT-SIRADO DRĄSUS VYRAS

Naujoje "šnipų" byloje, kurios tikslas buvo aptepti Amerikos diplomatus ir gi spaudos korespondentus, visgi, radosi vienas drąsus čekoslovakas. Tai buvo 50 profesorius Peska. Jis, teisme atsistojęs prieš diktatorių teisėjus, sūkuo: "Čekoslovakiją dabar valdo visuomenės atmatos."

AMERIKOJE VEIK VISI DIRBA

Census biuro raportai rodo, kad gegužės mėnesyje Amerikoje 59 milijonai žmonių turėjo darbo ir dirbo, o be darbo tebūvo trys milijonai. New Yorko valstybėje rekordas rodo, kad vienu, ar kitu laiku pernai, vienas iš keturių darbininkų buvo be darbo savaitę, ar ilgiau. Tokiems išmokėta 362 milijonai dolerių pašalpu.

KATALIKŲ MOKYKLOS

Amerikoje dabar esama 8,289 pradinių katalikiškų mokyklų, su 2,349,049 mokiniais. Pridėjus vidurines mokyklas ir kolegijas, viso Amerikoje katalikiškas mokyklas lanko trys milijonai ir pusė jaunimo. Per ateinančius penkis metus vyskupai planuoja pastatyti naujų mokyklų, vertės 250 milijonų dolerių. Išrodo, kad broliukų ir seselių neužteks mokytojų vietoms, ir bus samdoma pasauliečiai.

BUDZETAS

Kremliuje susirinko vadinnamieji "liaudies atstovai" ir be jokių diskusijų vienbalsiai užgyrė Sovietų Rusijos valdžios budžetą. Apart kitų numatytų budžete išlaidų yra suma 79.4 milijonų rublių kariuomenės ir karo gamybos reikalams, beveik arti dvigubai daugiau skiriama negu AJV kariuomenės ir karo gamybos reikalams, amerikoniškais doleriais siekia 20 bil. dol.

Viso pasaulio komunistai ir rusai šukauja ir amerikonus karo rengėjais vadina, jie sako, kad jie nori taikos, bet Kremliuje jų valdžios užgirtas karo gamybai ir kariuomenės išlaikymui budžetas ryškiai parodo, kad komunistai nėra toki taikos šalininkai kokiais jie save perstato pasaulio akyse. Visame pasauly didžiausias militarizmas tai komunistiškas! Pridėjus sumas pinigų skiriamas išlaikymui ir ginklavimui MVD prie kariuomenės išlaidų, bendra suma susidaro apie 35 bil. dolerių! Štai kame matome rusiškąjį militarizmą ir jo imperializmo tikslus.

Ir mūsų lietuviškai kalbantieji komunistiški pasekėjai rėkauja reikalauti taikos, nusiginklavimo visų kraštų. Begėdžiai, ar bepročiai šoka paskui Stalino militarizmo kazoką, kitus "warmangeriais" vadinami. Mes manome, kad šis "komunizmas" koku jį padarė rusiškos banditizmas ir imperializmas nieku nesiskiria nuo buvusio Hitle-

riško necizmo ir itališkojo fašizmo, tai "broliukai" militarizmo ir imperializmo. Bet gal pasaulio žmonija laikui bėgant supras staliniskąjį komunizmą, jo militarizmo ir imperializmo, ir nulaūž jam ragus, kai nulaūžė nacių ir fašistų. Kriminališkuose teismuose teis šitus svieto pabašas, kaip teisė nacių Nuernburge. Mes laukiam tokio teismo dienos visiems staliniskiems barbarams.

GĖDULOS DIENA

Amerikos lietuviai minėjo gėdulos dieną, prisiminė lietuvių tautos žmonių tragedijas, jų naikinimą per dešimtmetį Lietuvoje. Daug pareikšta protestų, parašyta rezoliucijų ir memorandumų, pasiūsta į Washingtoną valstybės departamentui ir Kongreso nariams. Dėja, visi šie protestai ir memorandumai negražys iš Lietuvos ištremtųjų, maskolių nužudytų lietuvių, negražintų Lietuvos turtų išvežtų į Rusiją maskoliams. Bet visgi, amerikiečiai lietuviai prisimindami Lietuvos tragedijas ir skriaudas, minėdami dešimtmečio rusų okupaciją, išskeldami viešumon komunistinį terorą vykdomą mūsų tėvų krašte, vieną bei kitą amerikietį informavo apie rusų barbariškumą.

Bet realus lietuvių tautos išvadavimas dar toli. Reali lietuvių tautos žmonių kova už laisvę, teises ir išlaisvinimą Lietuvos gludi ne protestų rezoliucijose, memorandumuose, o tikrai visų bendrose pastangose, pasiaukojime tautos gyvybiniams reikalams. Lietuvių kova turi pasireikšti reališkėnėse formose, planuotame darbe ir planuotų raštų leidime ir platinime Amerikoje informavimui Amerikos visuomenės apie skriaudas lietuvių tautai daromas jos neprietelių. Tikrai raštais, knygomis galėsime informuoti visuomenę, savo tautos žmonių teises ir laisvę sekmingai ginti ir prietelius Amerikoje rasti Lietuvai.

Prie tokios raštu vedamos kovos visus šaukia Tėvynės Mylėtojų Draugija Amerikoje veikianti per virš pusę šimtmečio. Įsijungkime į šią patriotingąją lietuvių draugiją, remkime jos kultūros darbus, leidžiamus raštus lietuvių ir anglų kalbomis, tuomet daugiau laimėsime negu siunčiamais memorandumais ir rezoliucijomis į valstybės departamentą, kuriame komunistų apgaudinėjami pareigunai pataikavo ir pataikauja komunistams ir Kremliaus imperialistams, kaip Sen. McCarthy sako ir jo pareiškimų tyrinėjimai ryškiai rodo. Kova už tautos ir žmogaus laisvę reikalauja daugiau pastangų, rimtesnių ir imperializmas nieku nesiskiria nuo buvusio Hitle-

riško necizmo ir itališkojo fašizmo, tai "broliukai" militarizmo ir imperializmo. Bet gal pasaulio žmonija laikui bėgant supras staliniskąjį komunizmą, jo militarizmo ir imperializmo, ir nulaūž jam ragus, kai nulaūžė nacių ir fašistų. Kriminališkuose teismuose teis šitus svieto pabašas, kaip teisė nacių Nuernburge. Mes laukiam tokio teismo dienos visiems staliniskiems barbarams.

STUDIJAVI GALIMUMAI JUNGT. AMERS VALSTYBĖS

Pirmame pranešime linkybių, todėl stipendijos rais broūžais pasistme siekėjas nebūtinai turi buti supažindinti su mū gimnaziją baigęs penkiukėsantvarka J. A. Valste. Šio pranešimo tikslas ti supratimą apie matės lengvatas siekiant mol

Lėšų šaltinius galim ap sugrupuoti: Pirmiausia, kurių tėvai ar globėjai ketveris-penkeris metus rupinti bent po pusą tukstančio dolerių kas. Antroje vietoje eina tie, rie gauna pilną ar dal stipendiją, ir trečioje vie je tie, kurie užsidirba pamokslapinigius ir pragy nimui. Pirmai grupei p klausiantys studentai mat ralininiu atžvilgiu problem nesudaro. Didesnio nagrin jimo reikalauja antrai tyvas dirbo prie Pennsylvania trečiai grupei priklausantie geležinkelio, tai Jūs galite ji, butent, stipendininkai itikėtis gauti vieną iš kelių uždarbiaujantys studentai. stipendijų Princeton ir Pennsylvania universite-

STIPENDIJOS
Amerikoniškose kolegijose bei universitetuose studentai neretai juokauja kad stipendijos (scholarships) auga ant medžių, tik tereikia atitinkamą medį susirasti ir pageidaujama stipendiją nusirašyti. Nepasiturintiems tenka susirasti tą medį, ant kurio stipendijos auga, kas nėra lengva, bet įmanoma tvirtai mokslo siekti nusistačiusiam jaunuoliui ar jaunuolei. Neimant dėmesin vėteranų apytikriai 80,000 kolegijų vadovų J. A. Valstybėse gauna stipendijas, kurių dydis įvairus, pradedant vienu kitu šimtu dolerių ir baigiant pora tukstančių metams.

Įdomu, kad amerikoniškų stipendijų davimas dažniausia nebazuojamas ant pažangumo moksle, o priklausoma nuo įvairių kitokių ap-

gimnaziją baigęs penkiukėmis, amerikoniškai variant "A" laipsniais. Pavyzdžiui, Anderson, Borden, Bright, Downer, Haven ir Murphy pavardes nešiojančius studentus laukia riebokos stipendijos pačiam garsiausiam Amerikos universitet—Harvarde, Deje, lietuvių vargiai pasitaikys, kurie galėtų į jas pretenduoti. Na, bet už tat gali pasitaikyti lietuvis jaunuolis, kuris vaik budamas Bostono gatvėse laikraščius pardavinėjo.

Toks be rezervų gali kandidatuoti į "Newsboy Scholarship" Harvardo universitete. Arba štai, jei Jus tėjimo reikalauja antrai tyvas dirbo prie Pennsylvania geležinkelio, tai Jūs galite itikėtis gauti vieną iš kelių stipendijų Princeton ir Pennsylvania universitete. Jeigu nevertojate vaiginamųjų gėralų, galite kandidatuoti atitinkamai stipendijai Dartmouth College, New Hampshire valstijoje; jeigu esate profesoriaus dukte, galite kandidatoti stipendijai garsiojo mergaičių Vassar College. Toliau įvairios religinės sėktos, organizacijos bei kubai turi sudarę įvairiausias fondus stipendijoms, kaip, pavyzdžiui, Elks National Foundation ir kitos.

Didžiosios bendrovės, kaip General Motors, The Benrus Watch Company, The Josten Company, Grumman Aircraft Engineering Co., Pepsi Cola, Westinghouse ir visa eilė kitų bendrovių turi vienokius ar kitokius stipendijų fondus. Pavyzdžiui, General Motors Fisher Body Division duoda aštuonias gana rėbias stipendijas lai-

Mokslo Kampelis

sąlygas ir budus tų stipendijų teikimo butų stunku surašyti, bet jomis besiinteresuojantis visuomet suras per savo mokyklą ar per kolegiją, kurioje mano studijuoti.

Visa eilė organizacijų be kitko turi dar ir specialius skyrius tremtiniams studentams pagelbėti, iš kurių paminėtina The National Students' Coordinating Council, 20 West 40 Street, New York, N. Y., kuri pagelbsti sudaryti galimumus baigti studijas tokiems tremtiniams studentams, kuriems iki studijų galo liko nedaugiau kaip dveji metai. Su aukščia minėta organizacija kooperuoja The National Students' Association, The Hillel Foundation, The National Federation of Catholic College Students, World's Students Christian Federation, The United Students Christian Council, į kurį įeina YMCA ir YWCA, ir The Committee on Friendly Relation Among Fodeign Students. Siekiantis pagalbos mokslui nepadarys klaidos kreipdamasis į vieną ar į kelias tu organizacijų. Tos organizacijos jei ne kuo kitu, tai gali pagelbėti surasti tą mišką kur medžiai su stipendijomis auga.

Šiaip žinios apie stipendijas gaunamos iš tų kolegijų ar universitetų, į kurias besiinteresuojantis studentas—kandidatas kreipsis. Normėjusiems automobilių mo-

delavimų konkurse. Visas maliai universitetai ir kolegijos kasmet išleidžia atitinkamas brošiūras, kuriose suteikiamos visos žinios apie toje institucijoje teikiamas stipendijas bei sąlygas joms gauti.

Pirmamečiams gauti stipendijas buna sunkiausia, todėl yra daug lengviau, jei norintis stipendiją gauti turi pakankamai lėšų bent pirmajam metui kolegijoje. Daugelis kolegijų bei universitetų pageidauja turėti vieną kitą studentą iš užsienių su tuo išskaičiavimu, kad tas auklėjančiai veikia kitus studentus. Patys universitetai taipgi nesitenkina artimiausios apylinkės studentais, o vilioja juos iš visų 48 valstybių ir Alaskos. Todėl Columbijos universitete New Yorke sutiksitedaug studentų iš Kalifornijos, o Kalifornijos universitetuose—iš New Yorko. Nuo didžiųjų centrų tolimesniuose universitetuose bei kolegijose tremtiniui studentui rodoma daug palankum stipendijų ir kitokių privilegijų. Atžvilgiu, todėl stipendijas ieškančiam tremtiniui patartina paieškoti progų toliau nuo New Yorko, Čikagos ir panašių didžiųjų centrų.

Sekamuose pranešimuose bus nagrinėjama galimumai uždarbiauti universitetuose ir kame bei kokios svarbės nės mokyklos Jungt. Amer. Valstybėse egzistuoja.

Lietuvos Gen. Konsulatas

PIRMIN, VERGAI NUŽEMINTIEJI

Senas komunistas—teoretikas Rip Van Winkle, atsėdėjęs savo tėvynės kalėjime 20 metų už prieš-įstatyminius veiksmus komunistų naudai, ir už kenkimą savo tėvynėi, buvo kaip politinis kalnys išmainytas ir išsiųstas į Sovietų Sąjungą. Atvykęs čia į savo 20 metų sapnuotą rojų, jis pirmomis dienomis vėl pakliuvo į kalėjimą už tai, kad teiravosi adresu senų komunistų veikėjų, kurie Stalino jau senai buvo apkaltinti ir sušaudyti. Mat, vargšas Rip Van Winkle visai nei nežinojo, kad sušaudytųjų Sovietų Sąjungoje nei pavardės istarti negalima. Pagaliau iš kur jam galėjo ateiti į galvą, kad šitame rojuje komunistai šaudomi, kaip tuo tarpu kituose kraštuose, jie tik už ypatingus nusikaltimus sėdi ilgesnį laiką kalėjime arba pasiučiamieji į tą kraštą, kurio tvarką jie giria. Jam Maskvos kalėjime besėdint, jis galutinai nusprendė, kad jį jo tėvynės valdžia bus išsiuntusi ne į Sovietų Sąjungą, bet į kokį nors baisų tiranijos kraštą, kurio jis nei vardo nežino. Taigi, atseit, kapitalistai stačiai jį apgavo. Dabar jo vienintelis troškimas—kaip iš čia išsisukus, kad paptulį į Sovietų Sąjungą, pasenuosiuos jo idėjos draugus. Tą savo mintį jis nuolat kartojobaisaus kalėjimo sargams, kol šie jo prašymai pagaliau su noru išpildė.

Savo kalėjimo celėje jis vis kartodavo: "Pirmin, vergai nužemintieji.—Tatai tik pagreitino jo žuvimą, nes ir šis senas komunistų kovos šukis, Sovietų Sąjungoje senai jau griežtai draudžiamas. Šitokius klaidius bolševizmo tikrovės vaizdus mums perduoda buvęs komunistas, anglas Arthur Koestler savo atsimini-

muose, kuris gerai susipažino su Sovietų Sąjungos "Laisve" ir ir kuris dabar yra grieškančias komunisto priešas. Jam tekos tos laisvės ragauti. . .

Ne kiekvienas, tačiau užsienyje išaugęs komunistas, kaip Arthur Koestler, turi tiek laimės, kad iš to rojaus pasprukti. Daug dažniau nueina Rip Van Winkle liudnais keliais. Gi užsienyje augančius, Stalinas nepasiekia savo "valomuoju išradimu"—šuviių į pakausį, tad visai nesterbina, kad užsieniniai komunistai toli "atsilikę" ir labai daug jau nukrype nuo Stalino "generalinės linijos". Jiems visai svetima "vergų nužemintųjų" psichologija. Kaip tie pavasario vėdieniai vistyčiai, jie propagandas maitinami lyg minkštų kiaušinio trynių.

Valstybės lėšomis, per samdytus agentus, visame pasaulyje bolševikai knisai po laisvų tautų pamatais ir neįprastų akiplėšiskumu varo rafinuotą propagandą. Po gražiais vardaais paslėpti pikčiausi darbai. "Tiesa", "Liaudies Balsas", "Viltis"—tai vis vardaai, kurie kiekvieną kartą mums primena ieškančius tiesos ir neturinčius balso bevilčių žmones, prigrustuose "liaudies kalėjimuose". Tačiau šita propaganda ne tiems tukstantiems ir milijonams pabėgėlių skiriama, ne tiems kurie sugeba galvoti, bet tiems kurie bolševizmo nepazysta, kurie ant savo kailio bolševizmo neišmėgino. Tai vis tokiems, kaip tas nelaimingasis Rip Van Winkle! Mūsų Tėvynė bausiuj bolševizmą savo gyvu kunu patyrė. Ištrėmimas mirčiai, rafinuoti kankinimai ir šuvis į pakausį tenuo pat pirmųjų dienų pasidarė kasdienybė. Sukrečia mus, kai iš už geležinės uždangos, laiks

nuo laiko, išgirstam vaitojimus ir pagalbos šauksmus, kaip giridim, kad giltinė mūsų Tautoje šienauja. Ne tik mūsų, bet ir, kiekvienoje bolševizmo priešpauod patekusioje tautoje.

Ludna ir skaudu, kad mūsų tautiečių tarpe dar vis tokiu pasitaiko, kurie kąsa žmonijai duobę, kurie tačiau su apytikriu tikslumu galima tvirtinti—"pirmin, vergai nužemintieji" kalėjimų celėse uždauyti, jei tik jiems pavyktų tą duobę iškast. Argi ne taip su Rusijos pirmaisiais komunistais buvo, arba ne taip ten patyloimis ir dabar dauuojama. Pagaliau kur dingo Lenkijos, Rumunijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir kitų pavergtųjų kraštų garsieji komunistų vadaai, prieš tat Maskvos dalintini ir giriami, kada tai savo laisvuos kraštuos valgė trynio ir baltymo.... "Mauras savo darba atliko, mauras gali eiti".... Lygiai prieš dešimtį metų—1940 birželio mėn. 15 d. Sovietų Sąjungą pasirašiusi su Lietuva draugiškumo ir nepuolimo sutartį, įvedė į kraštą savo kariuomenę. Nors sutartyje ir buvo ryškiai pabrėžta nepriklausomybės respektas ir nesikišimo į vidaus reikalus principas, tačiau ši sutartis buvo ultimatyvinio pobūdžio ir reikė mūsų valstybei nepriklausomybės galą. Pabaltijo valstybės buvo pirmoji, klatingos Sovietų Sąjungos užsienių politikos auka. Vakaru pasaulio sąžinė užmerkė tada akis ir mes savo laisvės kovose pasilikome vieni. *Baisieji ivykiai ir mūsų Tautos tragedija dar ir šiandieną, visiems tuo laiku gyvenusiems Lietuvoje tebestovi prieš akis. Vargiai ar kada istorija tokiems bandymams mūsų Tauta buvo ištačiusi.

Priešas mindžioje mūsų žemę ir žudo tebekovojančią Tautą, gi trečdalis Tautos yra išsisklaidęs po visą pasaulį ir kiekvienas pagal savo išgalės atiduoda tai kovai savo auką. Mes esame kovojanti del savo laisvės Tauta. Šios kovos pobudis yra universalus ir priešą sutinkame kiekviename krašte. Tos kovos aplinkybėse mūsų ginklas—moralinė persvara—yra labai svarbus. Teisėtumas ir viešoji laisvojo pasaulio opinia, taip pat mūsų pusėje. Gi visos legaliosios priemonės mums prieinamos. Taigi mes kiekvienas, šias visas priemones turime pilnai išnaudot, kad juo plačiau atskleistū komunizmo klastą ir gėdą! Neturi nei vieno mūsų apylinkje ar tai jis butų svetimtautis ar abuojus neapsiskaitęs lietuvis, prie kurio mes negalėtumėm prieti ir gražinti tokius iš Rip Van Winkle kelio, pirmiau negu tokie turės progos komunistinio kalėjimo celėse užgiedoti: "Pirmin, vergai nužemintieji". Nors tada toks mums jau nepavojingas, bet iki tol jis per savo neišmanymą, pila alyvos ant raudonai įkaitintos Stalino penkiakampės žvaigždės. Gi praktika parodė, kad tos žvaigždės nudeginti, paskui buna uodų jos priešai ir savo gabumus sukrauna, kad tat žvaigždę atšaldyti.

Šitame mūsų kovos bare neapykantai neturėtų buti vietos. Daug daugiau padės konsekventiški metodai ir nuosaikumas. Juk Stalino tiranija neišlaiko jokios kritikos ir senai jau nieko bendro neturi su utopiška Marxso doktrina. Šiai tiranijai sukritikuoti ir stalinizmo sisteminai numaskuoti, mes turime argumentų kiekviename žingsnyje. Juk ne veltui toji sistema mus norėjo naciais pakrikštyti, kad tuo budu mūsų argumentus susilpnintų ir mus pačius nivečiuotų. Jiems tatau nepavyko ir mes išėjome nugalėtojai.

Visa pasaulio lietuvių bendruomenė (Tąsa ant 6-to pusl.)

ENGLISH SECTION

LOOKING AROUND

Dr. Kazys Grinius, former President of the once-independent republic of Lithuania, died in Chicago on June 4th, after a long illness. He was 83 yrs. old.

Premier of Lithuania from 1920 to 1922, Dr. Grinius was elected president in 1926 as leader of the Liaudininkai party, of which he was one of the founders. He was Lithuania's third president.

When troops of the Russian Army moved in to occupy Lithuania in 1944, Dr. Grinius fled the country. In the following two and a half years, he moved fourteen times, always heading west toward the oncoming American forces.

With the help of John Grinius, his brother in Philadelphia, Dr. Grinius and family were permitted to come to settle in the United States. He established himself in Chicago.

During the many years of fighting for Lithuania's independence, Dr. Grinius was imprisoned in turn by Russian Czartists, German Nazis, and Russian Bolsheviks. His first wife and daughter were murdered by the bolsheviks in 1918.

Dr. Grinius leaves his wife, Kristina and two sons, Colonel Grinius of Syracuse, N. Y. and son Liutas, a student at the Illinois Institute of Technology.

A new Lithuanian literary journal made its appearance in Chicago, under the name of Nemunas, Lithuania's longest river having many historical associations.

Apie 3000 Metų Senumo Musų Kalbos Užrašai New Yorko Paskaitose

Į šiaurę pusę nuo Romos Italijoje, kur buvo senovės praminta vardu Etruria ar Hetruria rasta tukstančiai visokių senovės dalykų ir daugelis akmenų iškirštų kambarių kapams. Rasta tukstančiai užrašų, iš kurių pasaulio tyrinėtojai lik šiai dienai nesuprato nei vieno trumpo žodžio. Ant tiek ta tauta buvo kulturinga, kad italai iš vieno miesto Volsini išplėšė 2000 bronzinių statulų. Tos tautos senovės dailos pavyzdžiai pasklydo po visą pasaulį. Nereik kalbėti apie muzėjus Italijoje, užkrautus tais dalykais, Paryžiaus, Berlino, Vienos ir Londono muzėjams teko jų ir gana. Randame juos ir Amerikos Smithsonian Institute, Washington, muzejuose Bostone, Philadelphijoje ir New Yorko garsiaame Metropolitan Museum of Art, kur mačiau musų senovės dievo Upiuno skulptūrą dėžutes, o ant kitos panašios terrakota ant peleninės šios dėžutės buvo alkune pasirėmusi gulinti mergina su parašu apačioje "dainuole apie išgelbėtoją buvio", buvo ir trys skaurados su parašu ant kas vienos "suodine", o vidurinė dviejų kambarių, pripildintų panašiais senovės dalykais, stovėjo didelis šarvuotas paprastas kareivis, kurio vyriški ženklai aiškiai nuogi buvo. Dingo tie visi mum brangūs dalykai, tik tas kareivis patiko tų kambarių užžiūrėtojai ir ji jį pastatė kuo svarbiausioje vietoje muzejuje, prieš kuo šviesiausį langą pirmame aukšte kairėje pusėje įeinant didelėmis durimis. Ji jį pakėlė iš paprasto kareivio į karo dievą. Klausinėjant man apie kitus dalykus, ji atsakė, kad tokių dalykų ji nemačiusi muzėje. Neturint mum jokios mokslo organizacijos, vienas žmogus ne ką gali daug suieškoti. Yra baisiai labai reikalinga mum tokia organizacija turėti, ypatinai susidedančią iš gerai mokančių anglų kalbą apšvie-

Vietiniai ir Importuoti Gėrimai
Pristatomi į Namus

Edward Yanover's
PACKAGE STORE

Ušilko TADCASTER ALŲ
\$2.75 už 66c, plus už benkas,
Rusiška Degtinė—VODKA 100%
Ir kitus Alkoholinius Gėrimus

Pašaukite Tel. 2-3381
Pristatymas nemakomai—
perkant alaus dežę

278 MILLBURY GATVĖS

Arthritis Pain

For quick, delightfully comforting help for aches and pains of Rheumatism, Arthritis, Neuritis, Lumbago, Sciatica, or Neuralgia try Romind. Works through the blood. First dose usually starts alleviating pain so you can work, enjoy life and sleep more comfortably. Get Romind at drugists today. Quick, complete satisfaction or money back guaranteed.

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. 563
DAVENPORT, IOWA

PIENININKYS'S MĖNESIS
Šį mėnesį pienininkystės amonė minėja savo 14-tas metines sukaktuvės bendradarbiaut laikraščiams, žurnalams, radijo ir televizijos stotims, krautėm, viešbučiam, restoranam. Sios dvynekės, čiuzinėjimo žvaidės sako: "Mes sveikos, delto, kad mėgstame valgyti pieno produktus".

tų žmonių, kurie mokėtų daryti, nes niekas pasaulyje nebūtinai supranta nei vieno iš mūsų tautos reikalų. Nesupranta nei vieno iš mūsų tautos reikalų. Nesupranta nei vieno iš mūsų tautos reikalų. Nesupranta nei vieno iš mūsų tautos reikalų.

Apie 25 metai atgal, numatydamas darbo didumą, mėginau perduoti jį kokiame universitetui. Sukvietęs Amerikos Kalbininkų Draugijos komitetą, susidedantį iš dviejų mokančių musų kalbą ir kitų dviejų universitetų kalbų mokytojų, atradau, kad nei vienas iš jų negalėjo ką nors gerai suprasti ar gerai mokėti musų kalbą. Todel visas tas darbas puolia į vandenį.

Iš kelių tukstančių užrašų ant akmenų ir ant dailos dalykų, užrekorduotų apie 30 svarų knygoje, išleistoje Leipzigo Universiteto lotynų kalboje, man pasisekė išversti po kelių metų apie 1000 užrašų. Prie to visko turėjau pridėti daugelį visokių kitokių informacijų, kurios lietuviams tautai ir tuos užrašus. Tai buvo musų senovės kalba, kurią per daugel metų naudojo ir anglai pačioje Anglijoje, iš kurios jau pirmiau turėjau surinkęs kelis šimtus jos žodžių.

Tas viskas tilpo didelėje knygoje, kurios keli perrašymai ėmė daug darbo ir laiko, ypatinai tie užrašai, kuriuos stenografe ėmė raide po raidei ir po kelių dienų darbo vis apsirgdavo. Laukiu jos baigiant apie 200 puslapių tų užrašų. O visgi dar man rodosi reikės viską perrašyti, dar nors porą sykių. O vėl, aš žikiu, kad atsiras ir kiti keblumai su jos

Vincas F. Jankauskas

Amerikos dviejų karų rekordas įrodo, kad Amerika ne "minkšta". Bet iš esmės Amerika nusistačius prieš karą. Amerika nori būti stipri, bet kartu ir taikinga. Kasdieniniai laišakai gali apibudinti šį gilų Amerikos sentimentą. Rašydami apie gyvenimą miestuose ir miesteliuose rašytojas gali sudaryti vaizdą žmonių kurie atsidavę taikai, bet kurie pasiryžę ginti tą taiką visomis išgalėmis.

Know the Score

SAVE A PAYMENT OR MORE

Automobile Financing

Worcester County Trust Company

ŠAIPUVA

Kada mūsų bolševikų "Vilnis" paskelbs šitokią žinią? —"Mūsų redaktorius V. Andriulis, taip susižavėjo mūsų laikraštyje dedamomis teisingomis žiniomis apie gyvenimo grožį Tarybinėje Lietuvoje, kad nusipirkto laivakortę ir lenkų laivu Batory išplaukia apsigyventi Tarybų Vilniuje".

Birželio viduryje daugelyje vietų minėta lietuvių deportavimas Sibiran. Tačiau neprisiminta apie deportavimą mūsų spaudos iš daugelio Amerikos lietuvių namų, kuris vyksta diena iš dienos, kai neužsimokama prenumerata.

Stalinas pasauliui tvirtina, rusai viską išradę. Turbut, išrado ir špygą, kurią jam parodys kai jis mirs? Bostone įvyko Lietuvių Rašytojų suvažiavimas. Nutarta, kad dabartinėse istorinėse sąlygose, geriausia būtų, jei lietuvių rašytojai galėtų rašyti vienas kitam —čekius. Stalinas savo "parliamentui" paskelbė, buk Amerika paskyrusi 32 bilionu dolerių apsiginklavimui, nors Amerikos Kongresas nubalsavo tik 16 bilionų. Matyti, pas Staliną baimės akys didelės.

Prof. Šaipa

BE JOKIO ĮMOKĖJIMO

4 METAI UŽMOKĖTI

Palyginkite Abudu Typu

SERVEL

DUJOMIS VAROMAS ŠALDYTUVAS

PASILIEKA TYKUS—LAIKO ILGIAU

NEW LOW PRICES

NAUJOS ŽEMOS KAINOS

Worcester Gas Light Co., 240 Main St., Worcester

FUEL OIL

COAL OIL COKE

MES ĮRENGIAM BOILERIUS IR ALIEJAUS ŠILDYTUVUS

DOMESTIC FUELS, INC.

641 Cambridge Street

Call 5-6962 for Service

ASK ABOUT OUR BUDGET PLAN

JONINIŲ GEGUŽINĖ-PIKNIKAS

Lietuvoje Joninės buvo visur ypatingai atšvenčiamos. Joninių išvakarėse buvo daromi laužai, ne tik sodžiuose bet ir miestuose, kaip tai Kaune prie pilies griuvėsių. Buvo įėję į tradiciją Rambynų kalne ruošti Joninių gegužinės į kurias suvažiuodavo žmonės iš tolimiausių vietų.

A.L.T. Sąjungos Worcesterio skyrius ir Aušros Vartų Socialis Klubas, Joninių progą, sekmadienį, birželio mėn. 25 d. tuojau po pietų, rengia p. J. Babrausko pavilijone, Leicester, Mass. Manville St. didelę Gegužinę—Pikniką.

Pikniko vedėju bus p. A.

Blažys ir p. V. Kielienė. Akutaliomis temomis kalbės dr. B. T. Dirmeikis ir dr. M. Colney iš Waterbury, Conn. Meninę dalį išpildys Worcesterio Moterų Klubo choras, vad. p. Meškienės ir Tremtinių Meno Mėgėjų ratelio choras, vad. p. Snarskio. Šokiai, linksmos dainos ir žaidimai tęsis iki vėlomos. Gausūs valgių ir gėrimų bufetai. Grieš p. Bartašiaus kapela.

Pikniko rengimo tikslas—paremti Lietuvių Dailės parodą Amerikoje.

Pastaba: Jei būtų oras nepalankus, piknikas tą dieną įvyks pačiame pavilijone, kuriame yra pakankamai vietos.

Rengėjai

Šv. Jurgio Dragijos Susirinkimas Atkeltas

Pereitame šv. Jurgio Dragijos susirinkime nutarta susirinkimą atkelti savaitę ankščiau, tai yra birželio 30 dieną, vietoj 7-tą, dėl daugumos pirmą savaitę, tai susirinkimas įvyks ankščiau. Susirinkimas bus jau ne žemutinėje klubo salėje, bet viršutinėje.

Šv. Jurgio Dr-ja rengiasi prie

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programos sekim., birž. 25-tą d. per stotį WBMS, 1090 kil. (netolį WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val ryte bus sekantis:

- 1—Muzika.
 - 2—Dainininkas Julius Kazanas iš Cambridge.
 - 3—Magdutės pasaka.
- Po programos prašome parašyti laiškėlių ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

S. Minkus, Garsintojas

PLAYHOUSE
Worcester, Mass.
Guy Palmerton
perstato
'Junior Miss'
BIRŽELIO 26—LIEPOS 2
Naujos kainos:
visos vietos po \$1.00
2:20 val. po pietų šeštad.:
suaug. 50c; vaikams 25c

WALTER KOLISHIS & SON CO.
DAŽYMAS - TAISYMAS
MEDŽIO APDIRBIMAS
IS VIDAUS IR IS ORO
46 COLUMBIA STREET - WORCESTER, MASS.
Telephone 5-0612

J. M. Nevis
Lietuvių Aukšinių Daiktų Krautuvė
165-A GREEN STREET - WORCESTER.
Didelis pasirinkimas—įvairių rūšių aukšinių žiedų, Vedybinių ir Gimtadienių. Moderniškiausios rūšies Deimantų, prietaikomi kiekvienai rankai, su garantija. Aukščiausios rūšies laikrodėlių: Hamilton, Elgin, Longine, Wittnauer, Gruen, Bulova, Croton, Parker ir kitokių.
Visokios rūšies Laikrodžių, virtuvės, elektrikinių ant sienos skambančių dėl prikėlimo; Sidabrinų ir sidabruotų peilių setų. Populiariškų išdirbysčių; elektrikinių skustuvių—Sunbeam ir Shich, ir kitokių.
Jeigu Tamstoms reikėtų kam dovanų duoti, mes turim elektrikinių prosų, kavai automatiškų "percolators", kristalinių ir sidabrinų rožančių. Mes duodam lengva išmokestimi.
KRAUTUVĖS VALANDOS:
Nuo ryto 9:00 iki 6:45 vak.—Šeštadienį iki 9:00 vak.

Pirmin, Vergai Nužemintieji

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

menę jungia bendri tauti ryšiai. Visi esame tos pačios vėlybės vaikais, gyvename pačiais sielvartais, turime pačius tautinius charakterius. Mus jungia bendros mūsų jėgos ir siekiai. Argi tai neįsėdinti išveivai ištiesdami mūsų varguose, taip gausią ir šiekį. Argi tai neįsėdinti išveivai ištiesdami mūsų varguose, taip gausią ir šiekį. Argi tai neįsėdinti išveivai ištiesdami mūsų varguose, taip gausią ir šiekį.

Siemet minėdami birželio įvykių Lietuvoje sukaktuves, mes tuos įvykius su gėdulu prisimename, o taip pat ir viso dešimtmečio kenčiančios tėvynės nūetis kraujus kelius. Tė pagaišos šauksmai iš už geležinės uždangos, stiprina mūsų ryžtingumą, grūdina valią ir atsparumą mūsų kovos baruose. Musų Tautos likučiai Tėvynėje, miršta nelygioje kovoje, ne kaip "vergai nužemintieji", bet kaip didvyriai! O jų pralietas kraujas visu savo sunkumu slėgia ir gula ant budelių sąžinės—ant tu nužemintų dvasios vergų.

Šiandien jau negalima pavergti Tautos, tą viduramžių prasmę. Šiandien tautos nari galima fiziškai sunaikyti, jį nužudyti. Bet jam niekas jau nepajęgs išplėsti tų dvasinių laisvės vertybių, kurių jis teisėtis savininkas yra. **VYTENIS**

Pranešimas Worcesterio Visuomenei

Š. m. birželio mėn. 17 d. minint tragiškąsias birželio dienas Lietuvių klubo, 12 Vernon gatvės buvo surinkta aukų \$7.09. Išlaidų turėta \$12.00.

Šv. Kazimiero parapijos salėje įvykusiame minėjime birželio 18 d. aukos buvo renkamos Tremtinių Organizacijos aukų lapais ir surinkta virš \$30.00 Aukų vajuš Lietuvos Vadavimo reikalams ir Tremtinių Vokietijai. Vajui pasibaigus, rezultatai bus paskelbti spaudoje.

Minėjimo Rengėjai

Svarbus Susirinkimas

Tremtinių Įkurdinimo Komiteto BALF'o susirinkimas bus šeštadienį vakare, birželio 24-tą, 7:30 val. vakare, Lietuvių Ukėšų Klubo salėje.

Maironio Parke

Sv. Kazimiero draugijos piknikas įvyks šį sekmadienį birželio (June) 25, Maironio Parke. Kviečiam šios draugijos narius, taipgi lietuvius iš Worcesterio apylinkės skaitlingai dalyvauti. J. N.

Aušros Vartų Parapijos Salėje

Aušros Vartų sodalietės renia pramoga, trečiadienio vakare, birželio 28, bažnytinėje salėje. Šioji pramoga, su užkandžiais prasidės 8:00 val. vakare. Engėjos kviečia visus, jaunus senus atsilankyti ir gražiai praleisti vakarėlį. Rengimo komitetas susideda sekančiai:— M. Keršys, E. M. Daltvas, P. Banionis, Al. Pauliukaitytė, Kasper, M. Klimkaitė, B. urdulytė ir G. Rakauskaitė.

Rengėjos

Parduodama Pigiai

Pianas gerame stovyje. Kuriam būtų reikalinga malonė kreiptis: 20 Acton gatvės, pirmas aukštas. (25-26)

Tryš Tušti Kambariai

Pavieniam asmeniui. Apie smulkmenas malonėkite pašaukti telefonu: 4-7537.

Išveža Pelenus

Lietuvius išveža pelenus, liekanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras patarnavimas tame darbe. Tarnavimas del kainos ir pasitarimo pas: **ALBERTĄ SMOLSKĮ** Dienomis—Tel. 2-4883 Vakaris—Tel. 5-6751

MISLE APIE AVELES

Geriant avelēm prie baro, Atbėgo vilkai nuo dvaro: Avelės išvaikė, Vilnelės išdraikė, Po kampus, po kampus.

Ėjo avelės pos poną Apskusti vilką tyroną: Mes biednos varguose, Paplūkę kraujuose, Nuo vilkų, baisių plėšikų.

Liepė pon's vilkus pavadint Su avimis teismą padaryt; Vilkai ateidami Dovaną nešdami Pas poną, "paklano".

Buk pon's taip geras del mūsų, Priimk—šią loską nuo mūsų; Mes nieko nekalti, Tik šunys balti Telojo ant mūsų.

Ištieskim ant žemės vilkus, Išdirbkim iš jųjų kailius; Avelės bėginėjo Lazdas davinėje, Įrankius, vis del pono.

Išpilti vilkai sliukina, Žiuri, kad kiti niurina; Einam broliai namon, Ten, kur avis gano, Pabariais—pabariais.

Geras žodžio paklaso, Blogo nē lazda netaiso; Nors vilkas išpiltas Neseniai išdirbtas Jau vėl blėdį daro.

P. S. Ponas: pirmininkas; vilkai, klubo biznieriiai; avelės, nariai; balti šunys, biznio prižiūrėtojai; išdraikė: klubo tukstančius.

Rašo VIETINIS

DON'T DO THIS!

INSTALL More REDDYBOXES
This can't happen in your home with Adequate Wiring
Enough switches, circuits and outlets keep your lights and appliances serving efficiently—eliminate the inconvenience and delays caused by blown fuses due to "overload." When buying, building or remodeling, adequate wiring adds so little to the cost—yet means so much.
Reddy Kilowatt
Your Electric Servant
Worc. County Electric Light Co.
11 FOSTER St. — WORCESTER, MASS.

ARE YOU A GRAD? Save this AD!

leško Pagelbininkės
Reikia moteris ar merginos del lengvo namų ruošos darbo, valandomis kol dirbu. Butas ir užlaikymas ir vidutiniška savaitinė alga yra atlyginimas už šią darbą. Tel. 7-0835, Mrs. Deres, 17 Mott St., Worcester, Mass. (25-26)
REIKIA DARBININKO
Reikia darbininko prie ukio darbų. Pastovus darbas. Galima ir vidutinio amžiaus žmogus. No. Brookfield Exchange Tel. 2-456 — Wespalis
REIKALINGAS VYRAS
Reikalingas vyras del ukės darbų. Arti miesto. Geras valgis, namai ir užmokestis. Minikauskas—Grafton, Mass., Providence Rd., Tel. Graf. 2043.

ISNUOMOJAMA
Išnuomojami 1-3 kambariai be baldų, suaugusiems, su teise naudotis virtuve.
Kreiptis 114 Grafton st. II a., 16-21 val. darbo dienomis ir 10-19 v. šešt. bei sekm.
ANT NUOMOS
Išnuomojama 2-3 kambariai suaugusiems su teise naudotis virtuve. Kreiptis 675½ Main St. pirmas aukštas, nuo 5 iki 8-tos po pietų.
PARDAVIMUI
Valgomojo kambario setas, virtuvės setas, lova, pianas, šildytuvai, kilimas (rug); už pigią kainą. Tel. 6-7656; 39 Derby gatvės, Joseph Ziff.
Graduate NOW to the WORLD'S FASTEST PORTABLE!
The all-new **Smith-Corona** Amerikos Lietuvis
14 VERNON ST.
Worcester, Mass.

ALT S-GOS WORCESTERIO SKY. ir AUŠROS VARTŲ SOCIALIS KLUBAS
— Rengia —
SEKMADIENI, BIRŽELIO (JUNE) 25
J. BABRAUSKO UKYJE - LEICESTER, MASS.
DIDELI PIKNIKA
Bus žymūs Kalbėtojai; Dainuos Chorai: Moterų Klubo, ved. p. M. Meškienės ir Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio, ved. p. Snarskio; Šokiai ir žaidimai tęsis iki vėlomos; valgių ir gėrimų bufetai.
GRIEŠ P. BARTAŠIAUS KAPELA
Pikniko pelno dalis bus paskirta Lietuvių Dailės Parodai paremti. Maloniai kviečiami visi atsilankyti, kur bus galima susitikti senus pažįstamus ir maloniai praleisti laiką. **RENGĖJAI**

— ŠEŠTADIENI —
Š. m. Birželio (June) 24 d., 6 val. vak.
LIETUVIŲ MENO MĖGĖJŲ RATELIS MAIRONIO PARKE
— RENGIA —
Tradicinį JONINIŲ LAUŽĄ
Su šokiais, Dainomis ir Įvairia Linksma Programa. Šokiai bus iki vėlos nakties. Gros puikus orkestras, veiks Bufetas su Gėrimais ir Užkandžiais. Tai pirmas tos rūšies parengimas Worcesteryje. Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti ir linksmai praleisti vakarą. Pelnas skiriamas Lietuvos išlaisvinimo reikalui. **BILIETO KAINA 45.** Bilietus galima gauti pas burelio narius.
MENO MĖGĖJŲ RATELIO VALDYBA